

Taivaalta varjon varassa

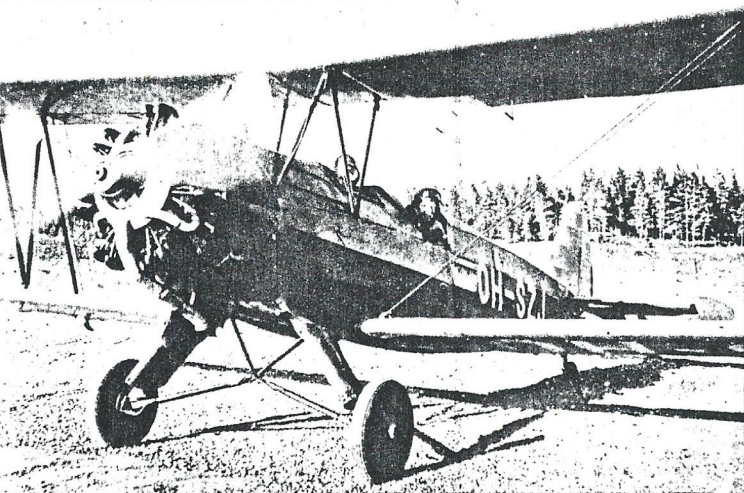
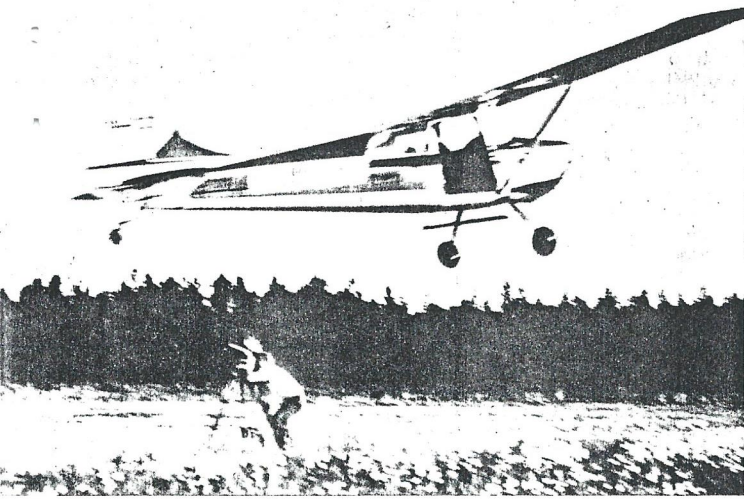
TV-OHJELMA 1

18.30

TIISTAI

Ou est la femme... kurssin alnoa
nainen, kaikkien lemmikki,
Irja Saha kangas
valmistautumassa kymmenenteen
hyppyynsä. Irrottautui koneesta
aina selkää edellä.

Joukon keskellä seisoivat vaitelias ja vaivautuneen näköinen nuorimies, ympärillä olevien säilyttäessä laskuvarjoa hänen hartioilleen. Hämillinen virnistys kasvoillaan hän salli itseään retuutettavan, kun olka- ja istuinriihnoja kiskottiin kireälle.

"Vedät sitten tosta kavhasta, jos et putoamaan... sulla on kyllä... tinaallisesti aikaa, kymmenen sekuntia ja risat...", sano vaikka sesam, ellei muuten aukea..."

Hyvää tarkoittavia neuvoja riitti, samalla kun hyppymestari Tapio "Tappari" Laine tarkasti, että hihnalukot olivat kiinni ja laukaisusukat paikallaan. Lopuksi joku painoi hänen päähänsä valkoisen hyppykypärän, jonka kyljessä oli mustanpuhuva painokuva — pääkallo. Ei miehen aikomuksena ollut hypätä lentokoneesta — vielä vähemmän pudota, mutta laskuvarjon oli oltava selässä, kaiken varalta.

Television filmikuvaaja Eero Kaartinen oli lähdössä ensimmäiselle kuvauslennolle "Oskarilla", nelipaikkaisella Cessnalla.

"Siinä on hohtoa tuon Kaartisen pojan ammatissa, saa kokea kaikenlaisia..."

Tuossa, kenellekään erityisesti osoitetussa toteamuksessa oli varmasti paljon perää, sillä itse kukin

lännäolevista tapaili jotakin saman tapaista ajatuksissaan siirtyessään sivummalle "Oskarin" potkurivirran nostattamasta pölypilvestä. Moottorin ääni yltyi pauhuksi, raju maakiihto kuoppaisella kentällä ja sitten ikäänkuin empien pyörät irtosivat, seuraavassa hetkessä kone kuitenkin oli löytänyt oman elementtinsä alkaen kohota laajassa nousukaarrossa hyppykorkeuteen, josta Pelkosen "Ana" ja "Tappari" leiskauttasivat itsensä 30 sekunnin "vapaan" jälkeen varjon varaan.

Oltiin Jämijärvellä kuvaamassa televisio-ohjelmaa: "Taivaalta varjon varassa". Pari heinäkuista hellepäivää oli jo juostu aamusta iltaan pitkin ja poikin Jämin kankaita, filmattu laskuvarjourheilijoiden touhuja: kaatumisharjoituksia, kuntojumppaa, varjojen pakkausta, oppitunteja, hyppääjien alastuloja. Yhä uudestaan oli Oskari kiivennyt taivaalle ja aina oli Eeron kamera surissut tallettaen huimapäiden vaellusta varjon avautumisesta kuperkeikkaan kanervien sekaan. Oli etsitty kuvakulmia, oli panoroitu, oli zoomattu, vaihdettu kasetteja, käytetty pitkiä, lyhyitä ja puolipitkiä putkia sekä hästisteltä karpäsiä, jotka olivat oikea jäminvaiva. Kuvauksen ohjaajan Orvo Kontion ilmeisen kunnianhi-

Merkonomi Risto Valtti hyppymestari, kurssin "rämpää". Hyppi puolen kymmentä hyppyä seitsemän kiloa painava kamerakypärä päässään kuvaten 30 sekunnin vapaan pudotuksen aikana tekemiään käännöksiä ja voltteja.

TAIVAALTA VARJON VARASSA

moinen päämäärä oli ottaa kerralla irti laskuvarjourhellusta kaikki mahdollinen. Siinä tarkoituksessa oli 200 hypyn mies, "Ripa" Valta, jota takanapäin mainittiin rämöpääksi, saanut sijoittaa päähänsä seitsemän kiloa painavan häkkyrän, kypärään kiinnitetyn kameran ja pudottautua 30 sekuntia vapaasti ennen varjon aukaisua ja tehdä käännöksiä, vaakakierroksia, voltteja...

Nyt oli vielä jäljellä joukko ilmapöytäkuvia. Ohjaajan päähän oli nimittäin juolahtanut otattaa "vahvaa kuvaa", seurata koneesta käsin, kun hyppääjä ponkaisee strevalta tyhjiyteen saavuttaen hetkessä parin sadan kilometrin tuntinopeuden. Ammatiltaan uskollisena oli Eero nurkumatta mukautunut moiseen mielettömyyteen ja istunut hyppykoneeksi riisutun Oskarin lattialle.

Ovi oli poistettu, samoin pilotin vieroinen istuin. Siellä hän istui tyhjän päällä kamerastaan kiinni pidellen.

Alhaalla olevat kurottelivat kauko-ohjauksella seurattavana koneen etenemistä taivaalla ja siristelivät silmiään arvioidessaan sen lentokorkeutta.

1000... 1600... 1900... 2000 metriä... nyt!

Kaksi tummaa pistettä erkanee koneesta vinhaa vauhtia kieppuen kohti maata. "Ana" ja "Tappari" olivat tulossa ja "Oskari" kyljellään kaartaen perässä.

"Katsokaa pojat kuinka Ridelli sompaa Oskaria... se on ihan pokkallaan, tossa tuntuu varmaan kolme geetä..."

Hyppääjät suurenivat silmissä, harallaan olevat raajat erottuivat jo selvästi, mutta juonessa pysyi lentokonekin, jonka avoimessa oviaukossa roikkul kuvaaajaparka.

Kaksi terävää paukhdusta seurasi varjojen avautumista, tilanne vailla oli ohi, "Oskarikin" rauhoittui vaakalentoon.

Parin minuuttia hyppääjien jälkeä laskeutui Eero Kaartinen. Hän juostiin vastaan koneen rullatessa kiitoradalla, sillä huoli hänen vauriastaan oli saanut katselijoille jalkojen alle.

"Ei muuten, mutta tää kamera on kiva, no i käsissä ainakin sata kiloa painavat pojat saattoi hellahtaa vähän keskeltä...", virkkoi Eero vaikkakin aukoen kypäränsä leukahihnaa.

Moinen kymäverisyys sai osansa arvontaan, filmikuvaaja nosti käteisellä laskuvarjomies suosion.

"Äijässä on ainesta", sanottiin Zoon...

Kuvaaja Eero Kaartinen, josta Jämin filmauksen jälkeen ei erehtynyt oliko hän lintu vai kala. Niin luontevasti hän roikkul koneen "strevalta" maan ja taivaan välillä, kuvatessaan hyppääjien lähtöjä. Tietävästi hän kuitenkin salaa nikotteli ensimmäisen kuvauslennon jälkeen.

Kuvauksen päätyttyä oli aurinko jo matalalla. Ennen iltainta mallitoivat kuitenkin poseerata: Kauko Nord, molemmat ohjaajat Raimo Ridell ja Orvo Kontio, Antti Pelkonen sekä Karl Vaahlara. "Ana" oli ainoa, joka kurssin aikana avasi varavarjon ja tuli alas kahdella kuvulla.

